

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Gonța împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului cu privire la anularea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, s-a menținut hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

constată:

La 15 noiembrie 2017 Mihail Gonța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului cu privire la anularea ordinului nr.457p din 13 octombrie 2017 în partea sa, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a activat în calitate de șef al Serviciului E-Transformare al Ministerului Mediului. În legătură cu reforma administrativă a Guvernului și adoptării Hotărârilor Guvernului nr.594 din 26 iulie 2017 „Cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate” și nr.695 din 30 august 2017 „Cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului” s-a decis ca raportul de muncă dintre angajator și el să fie desfăcut.

La 09 octombrie 2017 Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a emis ordinul nr.293p, în baza căruia a fost eliberat din funcția deținută cu stabilirea indemnizației pentru 77 zile calendaristice de concediu rămase nefolosite, prevăzute pentru perioada de activitate; indemnizației unice egală cu 6 salarii medii lunare; indemnizației de șomer egală cu un salariu mediu lunar în modul stabilit de lege.

Reclamantul a menționat că la 13 octombrie 2017 Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului prin ordinul nr.457p a modificat ordinul 293p din 09 octombrie 2017 cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizațiilor, astfel, că indemnizația unică egală cu 6 salarii medii lunare a fost substituită cu „indemnizațiile în conformitate cu prevederile art.42 alin. (6) al Legii nr.158- XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”, alin.3 fiind exclus. În modificarea ordinului s-au invocat prevederile Legii nr.172 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative care au intrat în vigoare la data de 11 octombrie 2017.

Mihail Gonța a indicat că prin modificarea ordinului nr.239p din 09 octombrie 2017 prin ordinul nr.457p din 13 octombrie 2017, care a pus la bază prevederile Legii nr.172 din 21 septembrie 2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (intrată în vigoare la 11 octombrie 2017) i s-a lezat drepturile sale, ori legea, la care se face trimitere în ordinul contestat, este o lege nouă, aplicabilă situației juridice în curs de realizare, ea nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Reclamantul a mai menționat că acțiunile ilegale ale fostului angajator au dus la cauzarea unor suferințe morale, estimate la suma de 10 000 lei.

Prin hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Gonța. S-a anulat ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nr. 457p din 13 octombrie 2017 cu privire la introducerea modificărilor în ordinele de eliberare din funcție și calcularea indemnizațiilor, în partea ce ține de Mihail Gonța, s-a încasat din contul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în beneficiul lui Mihail Gonța cheltuielile de judecată pentru servicii de asistență juridică în sumă de 4 430 lei. În rest, acțiunea s-a respins. (f.d. 71, 75-82)

Prin decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, s-a menținut hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani. (f.d. 111, 112-128)

Pentru a ajunge la această concluzie instanțele de judecată au reținut că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a emis ordinul nr.150-p din 14 septembrie 2017 cu privire la preavizarea funcționarilor publici ai aparatelor centrale ale Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agriculturii și Industriei Alimentare și Mediului și ordinul nr.293-p din 09 octombrie 2017 cu privire la eliberarea din funcție, calcularea indemnizațiilor, când erau în vigoare prevederile art.42 alin.(6) din Legea nr.158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redacția inițială, cu modificările operate prin Legea nr.290 din 16 decembrie 2016, Legea nr.268 din 29 noiembrie 2012, Legea nr.167 din 11 iulie 2012, Legea nr.98 din 28 mai 2010. Art.46 din Legea nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative stipulează că actul legislativ produce efecte numai în timpul cât este în vigoare și nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. Astfel, odată cu emiterea ordinului nr.293p din 09 octombrie 2017 cu privire la eliberarea din funcție și calcularea indemnizației, a apărut și dreptul lui Mihail Gonța la garanțiile sociale stabilite și oferite de legea în vigoare la acel moment. Prin urmare, Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.172 din 21 septembrie 2017 (publicată în Monitorul Oficial la data de 11 octombrie 2017) nu poate fi aplicată la cazul dat, ori, legea dată nu are

caracter retroactiv. Mai mult ca atât, nici în textul Legii nu este menționat expres efectul retroactiv al acesteia.

La 11 ianuarie 2019 Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a declarat recurs împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei și hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. (f.d.132-137)

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat, că instanțele de judecată au interpretat în mod greșit legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material și procedural, au dat o apreciere arbitrară probelor, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei. Totodată, instanțele de judecată nu au ținut cont la examinarea cauzei de faptul că Mihail Gonța nu a expediat în adresa Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului cererea prealabilă.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile și prevederilor legislației pertinente, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, este inadmisibil din următoarele considerente.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257, alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art.258, alin.(3) al Codului administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) al Codului de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 18 octombrie 2018, publicată pe site-ul Curții de Apel Chișinău la 09 noiembrie 2018, expediată prin intermediul oficiului poștal părților la 09 noiembrie 2018, recepționată de recurent la 12 noiembrie 2018. (f.d.148) Astfel, recursul declarat de

către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului la 11 ianuarie 2019, se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439, alin. (2) și (3) al Codului de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 al Codului de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432, alin. (4) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 al Codului de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de

aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440, alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului consideră că recursul declarat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258, alin. (3) ale Codului administrativ, art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas